ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 19ης Ιουνίου 2013

σχετικά με την επιβολή ειδικού φόρου πιστωτικού ιδρύματος

(CON/2013/44)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 14 Μαΐου 2013 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με προτεινόμενη τροποποίηση του Περί Επιβολής Ειδικού Φόρου Πιστωτικού Ιδρύματος Νόμου[1] (εφεξής το «σχέδιο νόμου»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στα άρθρα 127 παράγραφος 4 και 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην έκτη περίπτωση του άρθρου 2 παράγραφος 1 της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1998 σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων[2], καθώς το σχέδιο νόμου αφορά κανόνες εφαρμοστέους σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, στο βαθμό που αυτοί επηρεάζουν ουσιωδώς τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αγορών. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Σκοπός του σχεδίου νόμου

Το σχέδιο νόμου σκοπεί στην παροχή κινήτρων στα πιστωτικά ιδρύματα για τη μείωση των επιτοκίων που προσφέρουν για ορισμένες καταθέσεις. Οι τροποποιήσεις του άρθρου 4 του νόμου περί επιβολής ειδικού φόρου πιστωτικού ιδρύματος προβλέπουν τα εξής:

1.1 Αύξηση του συνολικού ειδικού τέλους επί των καταθέσεων από 0,15% σε 0,75%, με την επιβολή επιπρόσθετου ειδικού τέλους ύψους 0,6% επί καταθέσεων που τηρούνται σε ευρώ από τα πιστωτικά ιδρύματα στην Κύπρο.

1.2 Το επιπρόσθετο ειδικό τέλος θα καταβάλλεται μόνον σε σχέση με νέες καταθέσεις, ήτοι καταθέσεις τις οποίες τα πιστωτικά ιδρύματα αποδέχονται ή ανανεώνουν μετά την 1η Ιουλίου 2013, εφόσον για αυτές καταβάλλεται ετήσιο επιτόκιο που υπερβαίνει το επιτόκιο της διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης, όπως αυτό καθορίζεται από την ΕΚΤ, πλέον περιθωρίου 1,5%.

1 Νόμος 84(I)/2011.

2 ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42.

1.3 Το επιπρόσθετο ειδικό τέλος θα καταβάλλεται από τα πιστωτικά στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας εντός τριάντα (30) ημερών μετά το τέλος κάθε τριμήνου, αρχής γενομένης από την 31η Οκτωβρίου 2013. Εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος, κάθε πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να υποβάλλει δήλωση αναφορικά με όλες τις καταθέσεις που αποδέχθηκε ή ανανέωσε με επιτόκιο μεγαλύτερο του ανώτατου επιτοκίου, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με τα ανωτέρω.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1 Όπως έχει αναφέρει η ΕΚΤ σε προηγούμενες γνώμες της[3], η επιβολή φόρων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να εξετάζεται σε συνάρτηση με το διττό σκοπό, αφενός, της διασφάλισης δικαιότερης κατανομής του κόστους που συνεπάγεται η ενδεχόμενη πτώχευσή τους μεταξύ των φορολογουμένων και του χρηματοπιστωτικού συστήματος και, αφετέρου, της μετρίασης των κινδύνων που ενέχει η εν λόγω επιβολή φόρων.

2.2 Η ΕΚΤ σημειώνει ότι ο σκοπός του σχεδίου νόμου διαφέρει από αυτόν του τροποποιούμενου νόμου, ο οποίος αρχικά θεσπίσθηκε με σκοπό: α) τη συμβολή στην επίτευξη των βραχυπρόθεσμων δημοσιονομικών στόχων της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και β) τη χρηματοδότηση της δημιουργίας του «Ανεξάρτητου Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας» στο πλαίσιο της εξυγίανσης των τραπεζών, ως πτυχή δημοσιονομικού αναχώματος έναντι κινδύνων για το τραπεζικό σύστημα. Δεδομένου ότι το σχέδιο νόμου δημιουργεί κίνητρα για τη μείωση των επιτοκίων καταθέσεων που προσφέρουν τα πιστωτικά ιδρύματα, η ΕΚΤ συνιστά τη διενέργεια ολοκληρωμένης αξιολόγησης των επιπτώσεων του προτεινόμενου μέτρου, προκειμένου να διασφαλισθεί ότι το δημόσιο όφελος που θα προκύψει από την εφαρμογή του θα αντισταθμίσει τις τυχόν δυσμενείς συνέπειές του για τις τράπεζες, τους πελάτες τους και την οικονομία, δεδομένων μάλιστα των ειδικών συνθηκών που επικρατούν στην Κύπρο, κατόπιν και των μέτρων εξυγίανσης που λήφθηκαν πρόσφατα στον τραπεζικό τομέα της χώρας.

2.3 Όπως έχει επισημάνει και παλαιότερα η ΕΚΤ[4], σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου[5], τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν συστήματα επιβολής εισφορών και φόρων επί των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων προς διασφάλιση της ισότιμης κατανομής των βαρών και προς παροχή κινήτρων για τον έλεγχο του συστημικού κινδύνου.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 19 Ιουνίου 2013.

[υπογραφή]

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ
Mario DRAGHI

3 Βλ. γνώμες CON/2010/62 παρ. 3.2 και CON/2011/29 παρ. 2.1. Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ δημοσιεύονται στον επίσημο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

4 Βλ. γνώμη CON/2011/29 παρ. 3.1.

5 Βλ. συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 17ης Ιουνίου 2010, σελ. 6 παρ. 16.